

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.209/2022/4.
A felperes:	felperes felperes lakóhelye
A felperes képviselője:	felperesi jogi képviselő Szakszervezet felperesi jogi képviselő székhelye eljáró képviselő: felperesi kamarai jogtanácsos kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Készenléti Rendőrség (1101 Budapest, Kerepesi út 47-49.)
Az alperes képviselője:	alperesi jogi előadó jogi előadó
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 18. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 103.K.701.023/2021/17. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek másodfokú perköltség összege forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes Kelet-magyarországi Határrendészeti Igazgatóság alegység állományában járőrparancsnoki beosztásban teljesít szolgálatot. A felperes munkaköri leírás száma ált. számú munkaköri leírása járőrparancsnok munkakörre szól. Az alperes 2017. október 9-i hatállyal 2017. november 7. napjáig meghatározott időtartamra a felperest a szolgálati hely szolgálati helyre lökiképzői és intézkedéstaktikai szakoktatói szaktanfolyamra átrendelte, amit a felperes 2017. november 7. napján sikeresen elvégzett. A felperes 2018. május hónaptól a járőrparancsnoki beosztása mellett – átrendelésre vonatkozó írásbeli parancs nélkül – lökiképző szakoktatói feladatokat is ellátott a lövészetre kötelezett állománycsoportok részére, illetve lökiképzési feladataival összefüggésben lögyakorlaton, módszertani összevonáson, felkészítésen vett részt. 2018. június 1. és 2021. június 30. közötti időszakban összesen 22 hónapban látott el lökiképzői szakoktatói feladatokat, ebből 8 hónapot érintően havonta egy alkalommal, a további 14 hónapban pedig kettő vagy ezt meghaladó nap időtartamban.

[2] A felperes 2021. július 1. napján szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben 2018. június 1-től kezdődően havonta az illetményalap 100%-ának megfelelő megbízási díj és kamatai megfizetését kérte arra tekintettel, hogy járőrparancsnoki beosztása ellátása mellett, de abba nem tartozóan rendszeresen lökiképző szakoktatói feladatokat látott el az állomány részére.

[3] Az alperes Kelet-magyarországi Határrendészeti Igazgatóságának igazgatója a felperes panaszának nem adott helyt, azt további elbírálásra felterjesztette az alperes parancsnokához, aki a határozat. számú határozatával a szolgálati panaszt elutasította. Határozatát azzal indokolta, hogy a felperes önként jelentkezett a tanfolyamra, arról is tájékoztatták, hogy a sikeres vizsga után esetenként segítséget nyújthat, amellyel kapcsolatban a felperes észrevételt, kifogást nem fogalmazott meg. Hivatkozott arra is, hogy a felperes 2018. június hónaptól eseti jelleggel látott el lökiképzői feladatokat az eredeti feladatai helyett. 2018. június 1. és 2021. július 8. között összesen 42 alkalommal ellátott lökiképző feladatok nem tekinthetők folyamatosnak, amit egyébként a felperes teljesítményértékelésekor már figyelembe vettek. A felperes munkaköri leírása I/10. pontja alapján a munkáltató jogszerű utasítására köteles volt ellátni a számára meghatározott eseti feladatokat. A fentiek alapján az alperes a felperes részéről nem állapított meg olyan többletfeladatot, ami ne a felperes szolgálati beosztásához tartozó feladatkör lenne, ezért kifizetésére sem látott lehetőséget.

A kereset és a védírat

[4] A felperes keresetében 2018. július 1. (helyesen: 2018. június 1.) és 2021. június 30. közötti időre, az illetményalap 100%-os mértéke alapulvételével - 22 hónapra - megbízási díj forint megbízási díj és kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés c) pontja alapján. A szolgálati panaszt elutasító határozatot jogszerűtlennek tartotta, mert járőrparancsnoki beosztása ellátása mellett, abba nem tartozóan az alperes rendszeresen lökiképző szakoktatói

feladatokat végeztetett vele, amelyért megbízási díjat nem fizetett. Megismételte a panaszában előadottakat, miszerint a lökiképző feladatok a járőrparancsnoki beosztásához nem tartoznak; más járőrparancsnokok általánosan nem végeznek lökiképzői feladatokat; azok ellátása különleges szakképzettséget igényel; a lövészet veszélyes üzem, amelynek felügyelete fokozott felelősséget jelent.

[5] Vitatta, hogy a peresített időszakban csak 42 napon végzett lökiképzői feladatokat, és annak ellátását megbízási díj nélkül vállalta volna. Hangsúlyozta, hogy a kötelező lövészetek számának emelkedése miatt ötször több alkalommal kellett lökiképzést tartania, mint ahogy arra a szaktanfolyam elvégzésekor számíthatott. A bírói gyakorlat alapján hivatkozott arra, hogy a hivatásos munkaköréhez (beosztásához) kell meghatározni a munkaköri leírásban a ténylegesen végzendő feladatokat, ami nem fedhet le több másik beosztást. A perbeli lökiképző feladatok rendszerek voltak, és nem kapcsolódtak a járőrparancsnoki feladataihoz, azok a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasításban (a továbbiakban: Járőrszabályzat) a járőrök feladatai között sem szerepelnek. A Hszt. 71.§ (6) bekezdése alapján utalt arra, hogy az alperes a 30 napos időhatárt tévesen értelmezi, mint ahogyan téves jogszabályértelmezésen alapul azon érvelése is, miszerint a megbízási díj azért nem jár, mert nem a beosztása ellátása mellett, hanem a helyett látta el adott szolgálati napon a lökiképzői feladatokat. A megbízási díj szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a teljesítményértékelésnél is figyelembe vette ezt a körülményt a munkáltató. A megbízási díj mértékénél figyelembe vette, hogy a lökiképzői feladatok ellátása különleges szakképzettséget igényel, a lövészet veszélyes üzem, amelynek felügyelete fokozott felelősséget jelent és azt, hogy havonta átlagosan kettő-három lökiképzést tartott.

[6] Az alperes a védiratában elsődlegesen a kereset elutasítását és felperes perköltségben marasztalását kérte, másodlagosan a megbízási díj 50%-ra történő mérséklését. A szolgálati panaszt elutasító határozatban foglaltakat fenntartotta, és azzal egészített ki, hogy a felperes által leírt feladatellátás nem a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja alá esik, hanem a Hszt. 61.§-a szerinti ideiglenes átrendelésnek minősül, amely a keresettel érvényesített évek egyikében sem érte el és nem is haladta meg a Hszt. 61.§ (3) bekezdésében rögzített évi 30 munkanapot. A felperes által teljesített feladatellátás szolgálat szervezési okból történt; az ideiglenes átrendelés időtartamára a hivatásos állomány tagját nem illeti meg az illetményen felüli további díjazás.

Az összecszerűség körében arra hivatkozott, hogy a 100% mértékű megbízási díj megalapozatlan és eltúlzott, a szervezeti egységnél alkalmanként fellépő szolgálati feladatokról volt szó. A felperes a lökiképzői munkakörbe tartozó feladatoknak csak egy részét végezte; a szakképesítés megszerzését ő biztosította; a fegyverhasználattal járó veszély pedig a hivatásos jogviszony velejárója. A felperes is tisztában volt azzal, hogy a szaktanfolyam elvégzését követően lökiképzési feladatokat kell ellátnia. A felperes éves szinten mindösszesen 12, 15, 10, illetve 5 alkalommal, havi szinten maximum két-három alkalommal látott el lövészzel kapcsolatos feladatokat, összesen 46 napon, 18 hónapot érintően.

[7] Álláspontja szerint a tényleges jogi helyzet alapján kell megítélni, hogy a felperes részéről végzett szolgálati feladat a Hszt. mely jogintézményének (átrendelés, megbízási) megfelelő jogalkotói akarat tényállási elemeit meríti ki. A megbízási jogintézménye folyamatos, rendszeres munkavégzést kíván, ami a betöltetlen, helyettesítés alapú szolgálati beosztás. Ezzel szemben a felperes munkavégzése lövészetvezetőként eseti volt, havonta néhány nap időtartamot jelentett, éves szinten sem érte el a 30 napot.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletében a 2018. június 1. napjától 2021. június 30. napjáig terjedő időszakra bruttó megbízási díj1 forint megbízási díj, valamint annak 2020. január 6. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Döntését a Hszt. 71.§ (1)-(6) bekezdéseire, 2.§ 25. pontjára, 6.§ (1)-(3) bekezdéseire, 61. § (1)-(4) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr1.) 10.§ (2) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 2. számú mellékletére alapította.

[9] Megállapította, hogy az alperesnél a alosztály állományában lökiképzői feladatot ellátó szakoktatók ugyanazokat a feladatokat látják el a lökiképzéssel összefüggésben, mint a felperes, és az Alosztály állományában nem volt elegendő szakoktatói létszám ahhoz, hogy lefedjék az egész országot, ezért volt szükség a lökiképzői feladatok felperes általi ellátására. A lökiképzői feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztásába tartozó feladatai helyett, hanem az eredeti szolgálati feladatai mellett látta el. Ez alapján megállapította, hogy a felperes szolgálati érdekből látta el a lökiképzői feladatokat, a kinevezés szerinti beosztásától eltérő foglalkoztatása a munkáltató érdekkörében felmerült okból, a munkáltató egyoldalú utasítási jogának gyakorlásával valósult meg.

[10] A felek között vitás szolgálati napok tekintetében az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a felperes azért vett részt az alperes által megjelölt összevonáson, módszertani felkészítésen, lövészeti gyakorlatokon, hogy a lökiképzői feladatokat végrehajthassa, az ebből eredő kötelezettségeinek eleget tegyen.

[11] Hangsúlyozta, hogy az adott beosztással rendelkező személy munkaköri leírásában az adott beosztáshoz igazodóan kell a feladatokat megállapítani, a munkakör bővítése, abban a feladatok meghatározása nem eredményezheti azt, hogy a felperes több beosztáshoz tartozó feladatot lásson el díjazás nélkül; a felperes járőrparancsnok beosztásba került kinevezésre, ugyanakkor a lökiképzői feladatok a szakoktató beosztásba tartozó feladatok. A felperes munkaköri leírásában szereplő eseti feladatok utasításra való ellátása nem jelentheti azt, hogy felperes más beosztásba tartozó feladatokat is köteles lenne ellentételezés nélkül ellátni.

[12] Az elsőfokú bíróság a Kúria joggyakorlatára hivatkozással (Mfv.II.10.507/2015/4., Mfv.I.10.751/2016/4., az Mfv.II.10.304/2017/15., az Mfv.II.10.516/2017/4., a Kfv.VII.37.642/2020/5., a Kf.VII.39.247/2020/4., a Kf.VII.39.389/2021/4., a Kf.VII.39.525/2021/3.) rögzítette, hogyha a hivatásos állomány tagja kinevezés szerinti beosztástól eltérő foglalkoztatása a munkáltató érdekkörében felmerült okból, a munkáltató egyoldalú utasítási jogának gyakorlásával valósult meg, amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozott az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, a hivatásos állomány tagja megbízási díjra

jogosult. Fentiek alapján megállapította, hogy a felperes által ellátott szakoktató beosztásba tartozó lökiképző feladatok a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj alapját képezik. Az a körülmény pedig, hogy az alperes a munkaköri leírásban szerepeltette az eseti feladatok ellátásának kötelezettségét, nem eredményezheti azt, hogy a felperes a lökiképzői feladatokat többletdíjazás nélkül volt köteles ellátni.

[13] Kitért arra, hogy a felperes ideiglenes átrendelést kizárólag a szaktanfolyam az elvégzésére kapott, egyebekben átrendelési okirat a továbbiakban nem készült; az írásbeliség elmaradása a felperes terhére nem róható. Megítélése szerint a felek szóban állapodtak meg ezen feladatok ellátásában és azt a felperes végre is hajtotta, mindezek alapján a többletfeladat ellátása igazolt volt.

[14] Az összecszerűség vonatkozásában a nem a saját beosztásába tartozó folyamatos többletmunkát értékelte. A megbízási díj mértéke megállapításánál figyelemmel volt a lökiképzői feladatok ellátásával felmerülő többletfelelősségre, a felperes által ellátott feladatok alperesi szervezetben betöltött kiemelt jelentőségére is. Nem találta eltúlzottnak a rendvédelmi illetményalap 100%-ának megfelelő díjazás iránt előterjesztett felperesi igényt azon hónapok esetében, ahol a felperes 2 vagy ennél több szolgálati napon végzett lökiképzői feladatokat, illetve azzal összefüggő tevékenységet látott el; az 1 szolgálati napot érintő hónapokban a megbízási díj mértékét az illetményalap 50 %-ában, a minimum mértékben állapította meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. A megváltoztatás körében azt kérte, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg a felek közötti jogviszonyról, hogy az helyesen a Hszt. 61.§ (1)-(4) bekezdéseiben szabályozott ideiglenes átrendelés alá tartozó jogviszony. Arra az esetre pedig, ha mégis azt állapítja meg a másodfokú bíróság, hogy a felek jogviszonyát a Hszt. 71.§ (1)-(6) bekezdése alapján kell megítélni, akkor a megbízási díj összegének az illetményalap 50%-ára történő mérséklését kérte. Jogszabálysértésként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279.§ (1) bekezdését, a Pp. 341.§ (1) bekezdését és a Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdésének a megsértését jelölte meg.

[16] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kellő vizsgálat és indokolás nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a felek jogviszonya – ideiglenes átrendelés helyett - megbízásnak minősül, és a felperes 100%-os mértékű megbízási díj iránti igénye megalapozott. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ideiglenes átrendelés kapcsán mindösszesen az írásbeli elrendelés hiányát említette, ugyanakkor nem fejtette ki, hogy a szintén írásbeliséghez kötött megbízás jogintézményét miért látta alkalmazhatónak, az ilyen indokolásból nem következtethető ki, hogy mi alapján minősítette a felek jogviszonyát a megbízásnak; nem értékelte kellő súllyal azt a tényt, hogy a felperest a feladat ellátásához szükséges oktatásokra kifejezetten átrendelte.

[17] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte, annak helyes ténybeli és jogi indokaira tekintettel.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[18] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – nem alapos.

[19] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, – a helytálló indokok megismétlése nélkül – a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[20] A másodfokú bíróság abból indult ki, hogy az alperes a fellebbezésében nem vitatta a felperes kinevezési munkakörébe nem tartozó, járőrparancsnok beosztása mellett 2018. június 1. és 2021. június 30. között 22 hónapot érintően utasításra ellátott lökiképző feladatokat.

[21] Az alperes a fellebbezésében a Pp. 279.§ (1) bekezdésének, a Pp. 341.§ (1) bekezdése, a Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdésének sérelmén keresztül vitatta a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának jogszerűségét. Az alperes tehát elsődlegesen az elsőfokú ítélet tényállásban megállapított lökiképző munkakörbe tartozó feladatok felperes általi – eredeti beosztása melletti – ellátásának jogi minősítését vitatta és a védirati álláspontját fenntartva továbbra is azt állította, hogy mindezen feladatok ellátását nem megbízás, hanem ideiglenes átirányítás keretében teljesítette.

[22] A Kp. 78.§ (2) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli. A Kp. 78.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

[23] A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az alperes az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelési tevékenységét anélkül kifogásolta, hogy megjelölte volna, hogy melyek azok az általa felajánlott és benyújtott bizonyítékok, amelynek értékelését, más bizonyítékkal és a peradatokkal való összevetését a törvényszék elmulasztotta.

[24] A Kp. 78.§ (1) bekezdése által felhívott Pp. 265.§ (1) bekezdése szerint a törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell

bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valószínűleg fogadja el (a továbbiakban: bizonyítási érdek), továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. A Pp. 265.§ (1) bekezdése alapján a felperesnek a keresetében érvényesített megbízási díjat megalapozó tény- és jogállítási alátámasztására szolgáló bizonyítás állt érdekében. Ezzel szemben az alperesnek az elsőadása szerinti ideiglenes átrendelést megalapozó bizonyítékait kellett rendelkezésre bocsátania, amely elmaradásának vagy sikertelenségének következményei az ő terhére estek.

[25] A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az alperes a bizonyítási érdekről való tájékoztatás ellenére a keresettel érintett időszakra nézve állított ideiglenes átrendelést sem okirattal, sem más módon nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság a felek egyező előadása alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes ideiglenes átrendelése kizárólag a perrel érintett időszakot megelőző tanfolyamnak az elvégzésére vonatkozott, és a további időszakra – átrendelési okirat hiányában – a Hszt. 61.§ (1)-(4) bekezdés szerinti ideiglenes átrendelést nem látta megállapíthatónak. A másodfokú bíróság azt is rögzíti, hogy az alperes védiratában a felperes lökiképző feladatellátásáról azt állította, hogy erre ideiglenes átrendelés keretében került sor, azonban annak feltételei teljesülésére vonatkozó tényállítást és bizonyítást elmulasztotta. Így nem nyilatkozott arról, hogy az ideiglenes átrendelésre mely hatékony munkaszervezéséhez szükséges szolgálat szervezési okból került sor. Hasonló módon nem számolt be arról sem, hogy a Kelet-magyarországi Határrendészeti Igazgatóság szervezeti egységben ellátott járőrparancsnok kinevezési beosztáshoz tartozó feladatokhoz képest a lökiképző (más szolgálati) beosztási feladatok szervezeti egységen belülnek minősülnek-e. Mindezek alperes általi bizonyítása is elmaradt, a meghallgatott tanú tanú a lökiképző feladatokról, mint a felperes eredeti beosztásától eltérő szervezeti egységben (alosztály) való beosztásról nyilatkozott. Helyesen rögzítette a törvényszék ítéletében, hogy a perbeli esetben nem erről a jogintézményről volt szó. Az ideiglenes átrendelés során ugyanis a hivatásos állomány tagját a szervezeti egységen belül az eredeti beosztása megtartása mellett, de az eredeti szolgálati beosztásához tartozó feladatok helyett a rendvédelmi szerv hatékony működéséhez szükséges szolgálat szervezési okból – akár más szolgálatteljesítési helyen történő – azonos vagy más szolgálati feladatok ellátására kötelezik [Hszt. 61.§ (1) bekezdés]. A keresettel érintett időszakban nem vitásan a felperes eredeti szolgálati beosztását megtartotta, a beosztási feladata ellátása alól nem mentesítették, emiatt a lökiképző feladatokat nem a járőrparancsnoki feladatok helyett, hanem azok mellett látta el. Az ideiglenes átrendelés feltételei fentiek szerinti bizonyításának elmaradása miatt is alaptalanul kifogásolta az elsőfokú bíróság Pp. 279.§ (1) bekezdésében előírt bizonyítás eredményének mérlegelése teljesítését, a felperesnek a szaktanfolyam elvégzésének idejére történő átrendelése a perbeli időszakot érintő lökiképző feladatok eredeti beosztás melletti ellátása megbízástól eltérő minősítésére nem adtak alapot. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság részéről az alperes által állított ideiglenes átrendelésre vonatkozó bizonyítás elmulasztása miatt, az ügy érdemére kiható, a Pp. 279.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértése nem volt megállapítható.

[26] A másodfokú bíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben is helytállóan értékelte, figyelembe vette az okiratok tartalmát épp úgy, mint a felek egyező előadásával, és a tanúvallomásokkal igazolt tényleges foglalkoztatás körülményeit. Az elsőfokú bíróság helyes jogértelmezés eredményeként állapította meg, hogy a felperes lökiképzői foglalkoztatása a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízás keretében történt, annak alapján a felperes megalapozottan érvényesítette a megbízási díj iránti igényét. Iratellenesség, a bizonyítékok

kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes értékelése nem volt megállapítható, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bírói gyakorlatot is idéző megállapításaival, azok megismétlése nélkül maradéktalanul egyetért.

[27] A másodfokú bíróság is hangsúlyozza, hogy az alperes egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat. A következőkes bírói gyakorlat szerint „[a] munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását” (Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Mfv.II.10.516/2017/4. – BHGY K-MJ-2018-306, Kf.VII.39.247/2020/4. – BHGY K-KJ-2020-487, Kf.VII.39.389/2021/4. – BHGY K-KJ-2021-685). A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-680, Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785, stb.) kimondta, hogy a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben ugyanis nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen elvégzett további tevékenység, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő. A Kúria következőkes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.523/2021/4. – BHGY K-KJ-2021-744, Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-680 stb.). A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Kf.VII.45.115/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1097, stb.).

[28] Az alperes kifogásolta továbbá a Pp. 341.§ (1) bekezdése és a Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdései megsértését is, azonban a Pp.341.§ (1) bekezdése megsértése körében nem adta elő, hogy az elsőfokú ítélet, mely kereseti kérelemre nem terjedt ki.

[29] A közigazgatási peres eljárásban a fellebbezési kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél milyen bírósági döntést kér. A Kp. 100.§ (2) bekezdése helyes értelmezésével kapcsolatban a Kúria (Kfv.VII.37.422/2020/8. – BHGY K-KJ-2020-404, Kfv.VII.37.651/2020/6. – BHGY K-KJ-2020-385) is rámutatott arra, hogy ezeknek az együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokai is ismerteti. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzaktságon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja.

Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit. Az alperes a Pp. 341.§ (1) bekezdése megsértése körében előterjesztett fellebbezését nem indokolta, ezért az elsőfokú döntést a Fővárosi Ítéltábla a fenti körben nem vizsgálta, ezen az alapon az ítélet hatályon kívül helyezése nem indokolt.

[30] Kp. 84.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346.§ (4) bekezdése szerint az ítélet indokolása tartalmazza a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást tartalmazza. Az (5) bekezdés értelmében a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától, vagy az arra irányuló indítványt elutasította.

[31] Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy a fenti eljárási szabályokat egymással összefüggésben kell értékelni, mivel a bizonyítékok szabad mérlegelésének a Pp. 279.§ (1) bekezdésében – és a Kp. 78.§ (2) bekezdésében – rögzített elve a Pp. 263.§-ában meghatározott, a tényállás szabad megállapítása elvéből következik, és annak legfőbb korlátját a bíróság Pp. 346. § (5) bekezdésében meghatározott indokolási kötelezettsége szabja. Az ítélet indokolásából világosan ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett (BH2012. 173., Kúria Pfv.I.21.347/2011/11. – BHGY K-PJ-2012-915).

[32] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú ítélet indokolása tartalmazza a megállapított tényeken túl a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást. A jogi indokolásban szerepel az ítélet alapjául szolgáló jogszabályoknak és azok értelmezésének megjelölése, ugyanígy, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékok azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett. Az elsőfokú bíróság az alperes védiratában felhozott érveit is megvizsgálta és ítéletének indokolásában kitért arra is, hogy az alperes által állított átrendelés – álláspontja szerint – miért nem volt megállapítható.

Megalapozatlanul állította tehát fellebbezésében az alperes, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és nem is indokolta kellő részletességgel, hogy milyen indokok alapján minősítette a felek jogviszonyát megbízásnak, valamint nem értékelte kellő súllyal azokat a tényeket, amelyek szerint az alperes a felperest a feladat ellátásához szükséges oktatásokra kifejezetten átrendelte. Az elsőfokú bíróság az okiratokból kitűnő adatokat, a feleknek a felperes foglalkoztatására vonatkozó egyező nyilatkozatait és a tanúvallomásokat vonta értékelési körébe. Az alperes fellebbezésében nem vitatta, hogy a felperes az alperes utasítására látott el

lőkiképzési szakoktatói feladatokat, illetve ezen szakoktatói feladatokkal szoros összefüggésben szintén az alperes utasítására vett részt továbbképzéseken és lögyakorlatokon. A másodfokú eljárás során nem volt vitás az a körülmény sem, hogy a felperes járőrparancsnoki beosztása ellátása mellett, az alperes által meghatározott szolgálati napjain látta el a lőkiképzési szakoktatói feladatokat. Az alperes ugyan állította védiratában, hogy a keresettel érintett időszakban a felperes lőkiképzői szakoktatói feladatai, valamint a hozzá kapcsolódó lögyakorlat, módszertani összevonás, felkészítés esetében átrendelésre került sor, ugyanakkor ezen állítását – a fentebb kifejtettek alapján - a per folyamán semmilyen módon nem bizonyította.

[33] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a perrel érintett időszakban az eredeti szolgálati beosztása mellett szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört látott el, rendszeresen, többletfeladatként, tartósan, ezért jogosult a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja és a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra.

[34] A megbízási díj mértéke körében az alperes a Pp. 346.§ (5) bekezdése megsértését állítva kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság kellő indokolás nélkül következtetett arra, hogy a felperes 100%-os megbízási díj iránti igénye megalapozott. Az elsőfokú bíróság ítélete a megbízási díj jogalapja mellett a megbízási díjösszegezésnek a megállapítása körében is tartalmazza a jogi indokolással kapcsolatos, idézett törvényi követelményeket, valamint ebben a körben a bizonyítás eredményének a mérlegelését [Pp. 279.§ (1) bekezdés], az indoklásból megállapíthatóan vizsgálta a Hszt. 71.§ (5) bekezdésében rögzített, az összegezés mérlegelésére vonatkozó szempontokat, az indokolás megfelel a Kp. 85.§ (5) bekezdéséből analóg módon következő feltételeknek is.

[35] A díjazás azért jár, mert a rendvédelmi szerv tagja az eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez és ezt a többletterhet a Hszt. 71.§ (5) bekezdésében a jogalkotó az illetményalap 50-200%-áig terjedő összeggel kompenzálja. Az irányadó bírói gyakorlat szerint (Kfv.VII.37.780/2020/5.) a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg. A mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, annak gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni. Valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, továbbá a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatok egyedi vizsgálata alapján kell arról dönten, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár.

[36] Az alperes tévesen állította, hogy az elsőfokú bíróság egységesen 100%-os megbízási díjat állapított meg, ugyanis azokra a hónapokra kötelezte az alperest a rendvédelmi illetményalap 100%-os mértékű megbízási díj fizetésére, amikor a felperes 2 vagy ennél több szolgálati napon végzett lőkiképzői feladatokat, amikor a felperes 1 szolgálati napon látott el ilyen feladatot, arra csak a minimum mértékű, 50%-os megbízási díj megfizetésére kötelezte. Az elsőfokú bíróság a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem

lépte túl, a jogszabályi rendelkezések alapján figyelembe vette a felperes által ellátott tevékenység időtartamát, gyakoriságát, figyelemmel volt az illetményalap viszonylag alacsony összegére is, a lökiképzői feladatok ellátásával felmerülő többletfelelősségre, a felperes által ellátott feladatok alperesi szervezetben betöltött kiemelt jelentőségére is. Az elsőfokú bíróság a felsorolt szempontokat indoklásából kitűnően összességében mérlegelte és a felek által nem vitatott, a felperes által elvégzett feladatok vizsgálata alapján döntött arról, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár. Az alperes fellebbezésében 100%-ról 50%-os megbízási díjra való mérséklés körében nem fejtette ki, hogy a megbízási díj mérsékelt összegben való megállapítását mely egyéb, irányadó szempontok indokolják, ezért a fellebbezés nem felel meg az fentebb már részletezett Kp.100.§ (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. Emiatt az elsőfokú bíróság összecszerűsége vonatkozó mérlegelése és döntése felülbírálatára a másodfokú bíróság nem volt lehetősége.

[37] A Fővárosi Ítéltábla a fentiekben kifejtettek tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (1) bekezdése alkalmazásával – az indokolás fellebbezésre történt kiegészítésével – helybenhagyta.

[38] A másodfokú bíróság a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81.§ (1)-(2) bekezdéseire, 82.§ (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (5) bekezdésére figyelemmel, a pertárgyértékez igazodóan másodfokú perköltség összege forintban állapította meg.

[39] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39.§ (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46.§ (1) bekezdésébe szerint számított 55.656 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95.§ (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102.§ (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[40] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99.§ (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. november 30.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró